

Verksamhetsberättelse
Läsåret 2023-2024
Riddersborgs Förskola

Friluftsförskolor Riddersborg ligger i Hässelby Villastad, nära skola, buss kommunikationer, affärer och naturen.

Vår förskola har 23 barn, vi jobbar både indelat i åldersgrupperna Upptäckare, Utforskare och Äventyrare samt åldersblandat.

Vi följer barnens utveckling, lärande och anpassar aktiviteter efter barnens individuella behov och intresse.

Förskolans gård är väl planerad för att stimulera barnens olika behov oavsett ålder. Vi förnyar vår gård med små och enkla medel kontinuerligt så att den kan ge barnens lek den bästa möjligheten även om gården är liten.

Vi jobbar alltid med tankesättet att ute- och innemiljöerna inte ska konkurrera med varandra. Innemiljön erbjuder en lugnare planerad aktivitet, lunch samt vila för de äldre barnen den kalla årstiden och i ute miljön erbjuds den fria leken på ett mer aktivt sätt.

På vår altan under tak erbjuder vi året om aktiviteter där barnen fritt väljer bland pussel, spel, lego, rita mm.

I vårt vindsydd på gården vilar de yngsta barnen året om, vindsyddet är också en användbar lekyta under dagen.

Vi ser även våra skogar som våra uterum. Vi går till skogen, berget eller Mälaren flera gånger i veckan för att tillsammans med barnen skapa en naturpedagogisk verksamhet där vi alltid jobbar efter

Lpfö 18

Vi på Riddersborg har jobbat med naturpedagogiken i många år och dagligen inspirerar pedagogerna barnen till att uppleva naturen som sitt ute- och lärande rum på ett naturligt sätt.

Vi som jobbar på Riddersborg:

Annika	Bitr. rektor
Linda	Förskollärare
Annica	Barnskötare
Nina	Barnskötare
Ellen	Barnskötare

Vi pedagoger har möten kvällstid då vi planerar verksamheten tillsammans, lyfter och diskuterar olika händelser och delger varandra information från möten, utbildningar mm.

Under hösten -23 fortsatte vårt arbete med att fokusera på barns psykiska hälsa. Med föreläsningar, litteratur och arbetsuppgifter har vi sett som ett mycket givande och intressant lärande som vi kunnat använda i vår barngrupp på ett enkelt sätt.

Vi bjöd även in alla vårdnadshavare till ett "Hälsolopp" där rörelse och fysisk aktivitet var i fokus.

Under våren -24 fokuserade vi på att stärka barnens identitet och jagutveckling. Systematiskt kvalitetsarbete SKA, där vi som pedagoger fått mer kunskap i barns utveckling och barns miljö och arv genom föreläsningar och litteratur.

Vi fokuserade på 5 punkter under läsåret... Fysisk aktivitet, vila och återhämtning, kamratskap, stärka identitet och självkänsla samt att våga säga stopp.

Vi har jobbat **systematiskt** och ställt oss frågorna "Vart är vi? Vart ska vi? Hur gör vi? Hur blev det?" i vårens arbete med att stärka barnens identitet och självkänsla.

Vi såg under vintern att arbetet med känslor, gemensamma organiserade lekar och individ stärkande uppgifter gett resultat på ett positivt sätt i detta ämne.

Vi fortsatte med kontinuerligt ställa oss frågorna och utmana barnen på ett nytt sätt... Ett spännande arbete som vi kommer att fortsätta med i många olika situationer och lärande stunder framöver. SKA (systematiskt kvalitetsarbete)

Vi har tillsammans med barn och **vårdnadshavare** skapat en förskola där alla känner sig välkomna, trygga och delaktiga i verksamheten.

Vi pedagoger skapar korta dagliga möten med alla vårdnadshavare vid hämtning och lämning. Vi har haft utvecklingssamtal samt avslutningssamtal, även information veckovis om mat och dokumentation via Förskoleappen. Aktiviteter tillsammans med vårdnadshavare så som lucia, springlopp, sommarfest samt uppmärksammat olika temadagar har skapat gemenskap och sammanhållning.

Via **Förskoleappen** har vi dokumenterat verksamhetens pedagogiska arbete och undervisningens pedagogiska dokumentation individuellt för varje barn samt gruppvis. Där har vårdnadshavarna följt vårt arbete och barnens vardag på förskolan.

Föräldramöte bjöd vi in till både höst och vårtermin. Ett viktigt möte där vi når alla vårdnadshavare med information om vårt arbete och undervisning med barnen. Här har också våra samverkansföräldrar en viktig roll.

Vi har haft två **samverkansmöten** både digitalt och på plats med de valda föräldrarna. Vi har använt dem som ett "bollplank" i dokumentationsfrågor, hjälpt förskolan att få hög svarsfrekvens på kommunens föräldrarenkät. Här har de också hjälpt oss att ta reda mer om vissa svar på Sthlm föräldrarenkät för att få reda på hur vi ska jobba vidare. En viktig länk mellan vårdnadshavarna och förskolan.

I slutet av läsåret bjöd vi in i höstens nya barn och vårdnadshavare för information samt ett kort möte som en början på inskolningen.

Vår mat lagas på förskolan och vi pedagoger turas om att vara dagens kock. Maten är vällagad mestadels från grunden, varierande och mycket god. Vi följer Livsmedelsverkets riktlinjer i både kostråd, livsmedelshållning och hygien. Livsmedelsverket brukar komma på planerat besök samt oanmälda kontroller. En viktig kontroll för att säkerställa att vi jobbar rätt och har en bra livsmedelshållning. Under läsåret som gått har vi valt att få matleverans från vårt storkök en dag i veckan. Bra med detta samarbete och kontakt samt inspiration ifrån storköket.

Vi erbjuder barnen att själva krydda maten vid bordet med enkla kryddor så att smakupplevelsen blir personlig och tilltalande för alla. Vi har även sått krasse och haft färska kryddor på varje bord som förhöjer upplevelsen vid måltiden den perioden vi ätit inne på förskolan.

Bra mat och fysisk aktivitet gör dessutom att barnen blir pigga och får lättare att leka och lära. De mejeriprodukter som serveras hos oss är alltid ekologiska. Utöver detta handlar vi endast svenskt kött, kyckling samt MSC märkt fisk.

Vi ser samtalen kring bordet som en viktig stund där bilder på dagens mat och TAKK stöd finns på borden. Detta har varit ett enkelt sätt att skapa samtal och låta alla komma till tals i små åldersblandade grupper.

Ute på vår gård finns dagens meny och information om vårt kök väl synligt för alla.

På vår eldstad eller med vår Muurikkahäll med gas tillagar vi maten på vår gård vissa fredagar, vi har även lagat mat ute på våra heldagar i skogen.

Vi är en godkänd **Grönflagg** förskola och har jobbat dagligen med vårt utsatta miljömål "**Global samverkan**".

Här har Veda och Barke med hjälp av en luftballong rest runt till olika platser i världen. Alla barn har fått turas om att delta i ett "**Grön flagg råd**" där de har bestämt länder, packning och äventyr tillsammans.

Vi har lärt oss mer om ländernas språk och kultur, naturresurser och mångfald. Ett spännande arbete då barnens nyfikenhet visat vägen för undervisningen.

Vi har jobbat och experimenterat med vind och vattenkraft, lärt oss mer om ländernas djurrike och ekosystem, kultur och festligheter samt att säga "God morgon" på alla språk.

Vi har även jobbat aktivt med **hållbar konsumtion** som går hand i hand med vårt grönt flagg arbete. Vi har haft klädbyttardag, lagat och återbrukat våra leksaker, egenodling och skörd, skapat med naturmaterial mm.

Vi har samtalat och undervisat barnen och fått dem medvetna om vad konsumtion är samt att vara mer varsam med förskolans material och saker.

Vi har under läsåret fortsatt arbetet med att plocka skräp i vår närmiljö och visat utåt hur vi jobbar aktivt med detta. Vi har skapat i naturens egna material till den årliga ljusmanifestationen i Riddersvik samt via Facebook och Instagram. Vi har jobbat aktivt med "Materialisarna", ett material från Förpackningsinsamling FTI som ser till att vi konsumenter lär oss att sortera på ett lekfullt sätt. Detta har gjort barnen stolta över deras arbete och fått dem att vilja fortsätta med detta viktiga arbete.

I vårt arbete med **Plan för diskriminering och kränkande särbehandling** har vi arbetat konkret och kontinuerligt med trygghet, gemenskap och allas lika värde. Vi lyssnar på barnens funderingar och frågor och lyfter dessa på ett pedagogiskt sätt ofta tillsammans med våra dockor Veda & Barke.

Vi har lyssnat på barnen som tyck till när det gäller toalettbesök i skogen. Vi införskaffade ett litet tält som blivit ett rum där man kan sitta ostört när man behöver gå på toaletten i skogen.

Vi har även fokuserat lite extra på arbetet med fysiska funktionsnedsättningar så som språksvårigheter och hjälpmedel. Här har vi jobbat i små grupper och fokuserat på språkträning för det barn som har behov av att stärka och träna språk och uttal.

Även här har våra pedagogiska hjälpmedel Veda & Barke använts och varit en viktig länk mellan barn och vuxna. Vi har sett en barngrupp som är förstående och tar hjälp av varandra när svårigheter uppstår.

Vi på Friluftets Förskolor har valt att arbeta tydligt med barns integritet och vi har också valt att sätta oss på kartan i projektet "**Förskolebrevet.se**". Vi har reflekterat och samtalat med barnen i alla åldrar om samtycke, stopp och integritet. Vi har tagit hjälp av böcker som skapar frågor och bra samtal, böcker vi lånat på biblioteket.

Vi har under läsåret på ett enkelt och tydligt sätt lyft vår svenska **kultur och tradition** och lärt oss tillsammans varför vi firar de lika högtiderna. Vi tar varje läsår reda på varför vi har de olika flaggdagarna och lär om historien året om.

Vi har även uppmärksammat barnens **olika kulturer** där vi lyft de olika nationaldagarna, hur man firar jul och nyår men även andra stora dagar i våra olika hemspråksländer. Detta har varit viktigt för att barnen ska känna sig stolta över sin bakgrund och historia.

Vi har dansat kurdisk dans, putsat och ställt ut skor i väntan på Sankt Nikolaus, lärt oss säga god morgon på olika språk, hurrat för våren som dom gör i Ryssland, uppmärksammat matkulturveckan samt firat Sveriges nationaldag tillsammans med alla familjer.

På Lucia bjöd vi in familjerna till vårt traditionella luciatåg samt skapade en stämmingsfull film som sedan skickades till vårdnadshavarna, där även de vårdnadshavarna som inte hade möjlighet att delta kunde få ta del av traditionen.

Våra dockor **Veda och Barke** är våran pedagogiska länk mellan barn och pedagoger. Vi har med dockorna varje dag och de är med på varje morgonsamling. De ställer ofta frågor som vi pedagoger känner aktuella just nu samt att de ofta har funderingar kring olika saker som händer i barngruppen eller något som hänt under helgerna barnen funderar på. Veda och Barke har många känslor som vi samtalar om, Varför är du arg Barke? Veda ser lite rädd ut, har det hänt något?

Vi pedagoger ser dockorna som ett naturligt sätt att jobba och vi ser dagligen deras betydelse. Detta

Upptäckarna

Efter sommarledigheten har vi en ny upptäckargrupp med 4 nya kompisar! Vi lär känna varandra genom lekar på gården och i parken bredvid förskolan.

Första skogsdagarna på terminen skapar vi trygga rutiner där vi går längst med Lövstavägen. Vi vinkar till bilarna, bussarna, sopbilen och brevbärarn! Vi samlas under björken och plockar fram en påse. Vad finns påsen? Vi sjunger sånger om djuren i påsen och alla får hälsa på de. klappa och säga "Hej" (**empati**).

Vi leker lekar i parken i helgrupp med de äldre barnen. men även i mindre grupp som enbart Upptäckare eller tillsammans med Utforskare 1. De lär av varandra om regler, turtagning och samarbete. Vi vågar stå framför alla kompisar och ropa eller lägga sig i mitten av ringen när de andra dansar runt om. (**Social kompetens**).

På vår väg till skogen letar vi färger i naturen. röd, blå, gul, grön osv. Vi samlar de färger vi hittar och lägger de bredvid varandra och pratar om vad vi hittat. I skogen målar vi med vattenfärg både egna och gemensamma teckningar.

Vi springer i leran över papper en regnig dag i parken och ser våra skoavtryck samlas på konstverket! (**Kreativitet och fantasi**)

När hösten kommer lär vi känna björnen. Vi leker "björnen sover" och läser sagan om "Lilla Olle". Upptäckarna är med och berättar vad vi plockar fram ur sagopåsen och lyssnar intensivt och intresserat på berättelsen. Efter att ha hört den några gånger kan de hjälpa till att återberätta sagan till viss del och de blir glada och känner igen!

Vi ser på vår planka på gården hur stor en björn är och alla får mäta sig bredvid den... "Oj! Jättestor!" Säger vi.

På vår skogsdag målar vi med blåbär som björnen tycker om. Även vi tycker om blåbär och äter en del av blåbärsfärgen! Vi träffar björnen i Riddersvik och alla vågar gå fram och klappa och hälsa. Men när kylan och hösten kommer är det dags för björnen att gå och sova för vintern. Vi ger den en kram, säger Godnatt och bäddar ned den i sängen. "Sov gott björnen!" (**Naturkunskap**).

Med hösten ändrar löven färg och vi går ut och letar. Vi hittar löv i många olika färger. Tillsammans med Utforskare 1 läser vi sagan om Petter och hans fyra getter! (**Språk och kommunikation**). På vår promenad till skogen letar vi efter färgerna från getterna ur sagan... på bilar, brevlådor, löv, våra kläder osv.

Vi samlar grankottar i parken som vi målar vita och ger ögon till Halloween. ett kottspöke! Alla får rita spöken på löv med en svart penna och de flyger runt och säger "BU!" (**Kreativitet och fantasi**).

I skogen tränar vi grovmotorik... vi klättrar över stenar och på berg, kryper under grenar och slingrar oss mellan träd. Vi rullar ned för backar och springer på de öppna ängarna... (**Motorisk förmåga**)

I vårt **Grön Flagg** arbete flyger Veda och Barke med sin luftballong runt om i världen och besöker olika länder. Vi lottar fram representanter från varje grupp till vårt Grön flagg råd där alla får vara med och bestämma nästa land Veda och Barke ska flyga till samt vad de ska packa med sig i resväskan. Ett viktigt och spännande uppdrag för alla barn (**Jagutveckling**).

Hösten lider mot sitt slut och vi plockar åter fram sagan om Petter och hans fyra getter. Vi läser sagan och använder oss av sagopåsen med rekvisita. Upptäckarna får vara med och berätta vem som kommer upp ur påsen och vilka färger de olika getterna har. Vi letar de olika färgerna i vår omgivning med hjälp av en färgad pappersbit vi kan jämföra det vi hittat med färgen på pappret och se om de är lika eller inte. Barnen lär sig snabbt de olika färgerna och snart kan de berätta sagan till stor del själva.

Vi träna dramatik genom ljudeffekter och skådespeleri i sagan... Vi är ledsna när Petter är ledsen. Vi gör ljud som snarkningar, skrik och gråt, sjunger och dansar när trollet är borta!

Vintern kommer och med den även snön. Vi åker pulka och madrass i parken. Vi tränar motorik och självständighet att kunna dra upp pulkan själv för backen. Vi åker ensamma och tillsammans med våra kompisar hjälper till att putta fart och hålla i. (**Motorisk förmåga**) De som har skidor får testa åka i parken och på fotbollsplanen.

På gården skapar vi med snö. Vi skär ut snö i olika former och storlekar med gamla smörknivar och spackelspatlar. Vi målar de med vattenfärg och gör en utställning i rabatten med våra konstverk. (**Kreativitet och fantasi**)

Vi går till skogen, parken och Mälaren och ger mat åt fåglarna. Vi pratar om de olika fåglarna som stannar i Sverige på vintern och hur svårt det är för de att hitta något att äta. (**Naturkunskap**). Vi samlar saker vi hittar och gör en restaurang vi kallar "McFlax"... På gården gör vi fågelmat av frön och kokosfett som vi hänger upp i skogen.

Vi följer spår i snön som leder upp på berget... Det är spännande tycker upptäckarna. Vem kan ha gått här? Är den som gått här kvar uppe på berget? Vi smyger tysta efter för att se var spåren leder. Vi hittar mer spår som går åt andra håll. Vi hittar bajs och något som kan ha varit en sovplats under natten. Spåren ser olika ut, vissa är små och tillhör fåglarna och ekornen. Vissa är större och vi ser på bajset att det är haren och rådjurets, några vi följer märker vi tillhör oss själva!

Vi går ned till Mälaren och beträder isen med flytvästar. Vi åker kana, glider isbitar fram och tillbaka och upplever vattnet på vintern. Vi borrar i isen och mäter hur tjock den är.. (**Matematik**). I hålet får de som vill stoppa ner handen och känna på vattnet. Är det varmt eller kallt? Hade vi velat bada? Tänk om det kommer en gädda upp ur hålet!

Tillsammans med Äventyrarna går vi ned till Riddersvik och den plats de döpt till "Bäverbyn". Vi tittar på träden som ligger på marken och stubbarna som står kvar. Bävern har gnagt ned flera träd. Vi blir nyfikna och vill lära oss mer.

Vi pratar om och tittar på bilder på vad bävern äter. Men vem äter bävern? Vargen kan bävern vara rädd för. det blir en spontan dramalek där vi är bävrar som gömmer oss för vargen. (**Samarbete**). I skogen träffar vi bävern. Vi döper den till Barry! Vi hjälps åt att samla pinnar till Barry som vi tar med till Riddersborg. I rabatten bygger vi ett bäverbo där en bäverfamilj får flytta in fram till våren!

Arbetet med sagan om Petter och hans getter fortsätter och vi går på uppdrag för att hjälpa getterna hitta hem. I Riddersvik letar vi efter spår. Men tänk om vi träffar trollet... Vi hittar spår av färgerna röd, vit, gul och blå och vägen går mot skogen. När vi plötsligt hör ett högt mullrande springer vi in i skogen och tar skydd från det vi tror är trollet Ludenben!

I skogen får Upptäckarna instruktioner att en och en gå och leta efter en av getterna. De får berätta vem de hittat och tillslut är alla återfunna! (**Identitet (självständighet och jagutveckling)**). Kunskapen om färgerna i sagan har växt stort under terminen och uppgifterna kan utvecklas till att alla får i uppdrag att hämta en specifik get.

Vi samlar pinnar i olika former och storlekar som vi målar och sätter ögon, hår och kläder på. Alldeles på egen hand har de nu skapat sin egen sagopåse om Petter och hans 4 getter som de stolt bär hem från förskolan!

När april månad kommer går vi iväg och letar vårtecken... Vad är ett vårtecken undrar vi? Vi har med oss ett vårbingo som vi använder oss av när vi letar. Snabbt hittar vi det första tecknet. studs mattor! Vi ser cyklar, påskliljor och gröna blad på träd och buskar. Men myrorna i stacken sover, och nyckelpigan och fjärilen gömmer sig fortfarande.

När våren äntligen kommit på riktigt har vi kryssat alla bilder på vårt bingo! Välkommen våren!! Vi går till skogen där vi väcker björnen som sovit hela vintern. Vi ser att myrorna äntligen vaknat och fler och fler kommer fram ur stacken ju varmare det blir. Vi läser boken "Barr är bäst" och lär oss mer om myran. Vi pratar med varandra som myrorna gör med sina antenner, vi undersöker myrorna närmare med luppar och förstoringsglas. Vi pratar storlek när vi undersöker de myrstackar vi hittar i våra skogar. I experimentsyfte håller vi sockerbitar och strössel på stacken och runt om i skogen där vi ser myrorna gå... för att någon dag senare återkomma till samma plats och se om något hänt.

På gården skapar vi egna myror med lera som vi målar. Vi samlar barr i skogen och återanvänder plattor av gamla stubbar och stockar för att göra en statyett av våra myror!

I vårsolen plockar vi blommor i olika färger. lila, blå, gul och vit. Vi samlar de i en burk som vi tar med oss till skogen. vi experimenterar och testar om vi kan måla och rita med blommor. Alla får varsitt papper och får testa olika tekniker och metoder för att skapa en teckning med hjälp av naturen. Nyfikenheten växer och de undersöker om det går lika bra att använda gräs och löv vi hittar runt omkring oss.

Under våren märker vi att Upptäckarnas intresse och kunskap för bokstäver har ökat och vi ser även att flera av de känner igen sin egen bokstav och vill fortsätta uppmuntra till deras lärande. Med bilder "Majas alfabetssånger" tittar vi på våra bokstäver. De ropar när de ser sin egen och är även väldigt duktiga på att se varandras och även våra äldre kompisars bokstäver.

Vi pratar om bilderna. vad är det på bilden? Vad heter växten, hur ser den ut och vilken färg är den? Vi går på jakt efter våra växter. Vi undersöker trädens blad och jämför med våra bilder. Vi letar färger på blommorna vi ser och använder bilderna samt lpaden för att söka om det är rätt blomma vi hittat.

(**Naturkunskap/teknik**). Med QR-koder lyssnar vi på våra sånger och tillsammans med de växter de plockat plastas den in med våra bilder och tas med för att lyssna hemma med familjen!

Vi går i sommarvärmen ned till Mälaren. Med flytvästar undersöker vi stranden och livet vid vattnet. Vi letar efter båtar och fåglar med kikare. På bryggan lägger vi oss på mage och känner i vattnet. Alla blir sugna på att bada. Vi doppar fötterna i vattnet och sitter tysta och njuter av både värmen, naturen och sommaren som äntligen kommit!

Vi har nått våra mål att stärka gruppen i deras identitet och personlig utveckling. Att undervisa i våra uterum har gett barnen många lärorika dagen där vi på ett tydligt sätt jobbat utifrån Lpfö-18

Utforskare 1

Hösten började med svampar, **alleman**s rätt och färger. Utforskarna visade ett stort intresse från början. De var delaktiga i vårat sökande efter kunskap och exemplar. När vi har undervisning i **naturkunskap** blandar vi mellan olika lärosätt: med sinnen, kroppen, lekar och sökning i böcker och Ipad, **digitalisering**.

Efter allemansrätt i skogen fortsatte vi med allemansrätt vid vattnen. Utforskarna fick "fiska" upp rätt och fel och sedan pratade vi om varför vissa saker inte får vara i vattnet.

De fick själva vara med och dokumentera en dag vid vattnet med hjälp av att fotografera med Ipaden **Teknik**. iPad finns med i undervisningen som fakta "bok" och används mycket då vi **reflekterar** under terminen.

Vi tog med färg ut i naturen och använde vår vattenresurs Mälaren och har haft blommor som penslar.

Vi har under terminens **språkträning** bla använt sagor, då de fått lyssna, se och själva fått vara delaktiga genom berättande och drama. De valde sagan om Petter och hans fyra getter som arbetsmaterial. Under terminen har de samlat **naturmaterial** för att med **fantasi och kreativitet** skapa egna sagopåsar med den sagan. Vi har även använt oss av **återbruk** tex: äggkartong.

Utforskarna började visa intresse för siffror och bokstäver så vi fortsatte lärandet med naturen som hjälp i bla **matematik**. De hittade antal, former och färger som de kopplade ihop med färdiga siffror och form bilder. Naturen användes också till att mäta med då de hittade blommor som var högre än dem. Det blev sen roligt att hitta större och mindre än de själva.

Dagarna i skogen gjorde Utforskarna själva till **motoriska utmaningar** tex genom att hitta på olika sätt att ta sig fram. De turades om att hitta på olika sätt och gjorde det i ett fint **socialt samspel**.

Tillsammans med Upptäckare och Äventyrare har vi under hösten jobbat bla globalt med **Veda och Barke** genom **grönflagg**. Då vi även har fått träna på och lära hur vi ska må bra, **psykisk hälsa**.

I början av terminen skrev vi i **målet inför höstterminen** att vi skulle få mer kunskap om djur och natur och det har vi införskaffat, mycket pga. Utforskarnas nyfikenhet. Vi skulle även utmana oss och växa i identitet. Det har verkligen sett resultat av i både lek, lärande och kamratskap. Dagarna har varit trygga, roliga och lärorika, så att de har kunnat utvecklas både i deras identitet och som grupp. Verkliga kompisar som också hittat trygghet i nya kompisar och konstellationer.

Höst övergår nu i vinter och har utforskarna 1 har vinteraktiviteter tillsammans med de äldre Utforskarna samt Upptäckarna.

Under senare del av våren hade Utforskare 1 undervisning själva igen samt samarbete med Utforskare 2 en dag i veckan. Då vi tillsammans arbetade med Eken, blommor, pollinatörer och matematik samt samarbete och problemlösning.

Utforskare 1 startade våren med att ha flera **reflektionsstunder** för att kunna följa upp vad de hittills arbetat med, samt vilka intressen det fanns nu.

När vi reflekterat fick de titta på vår tidigare dokumentation i Ipaden, och sen ville de spontant visa och berätta på plats i våra **undervisningsrum** i naturen.

Vi har arbetat med att följa naturens övergång till våren bland både växter och djur, med hjälp av bilder, lappar och böcker men även vår Ipad. Vi har vid Mälaren undersökt flytförmåga på olika material och lärt om livet i och kring vattnet.

I undervisningen i naturen har vi upptäckt att det går utmärkt att **skapa** med olika växter. De har fått rita i skogen men även skapat djur av **naturmaterial**. Höstens intresse för bokstäver har fortsatt och de känner nu igen sina bokstäver och skriver dem med hjälp av blommor, pinnar eller i sand. De kan ibland hitta sina bokstäver som naturligt formats av en pinne.

Utforskarna har även haft extra nyfikenhet på Eken, så undervisningen har utgått från den.

Undervisningen började med att de själva hittade rosa ekollon och blev nyfikna, och vi började

tillsammans fundera och ta reda på olika saker. Det ledde oss till att jämföra med andra trädfrukter och kottar.

Vi har sen haft fokus på Ekens viktiga del i naturens mångfald och historia.

All undervisning har utgått från Eken, storlek, (längd, omkrets) ålder (perspektiv), utseende (färg, form, struktur), användningsområde (båt, Wasaskeppet), kretslopp (vem av de boende äter vem? förmultning mm), invånare (mångfald, pollinatörer), grannar (fåglar, räv, mus)

De kunskaperna har kunnat jämföras med oss själva samt i jämförelse med andra träd. Utforskarna funderar, diskuterar och utvärderar.

Ekollon har plockats och planterats för att skötas tills blad syns så att de kan tas hem.

I undervisningen har vi gjort samarbeten men de har även fått arbeta individuellt, vilket lett till stor skillnad i deras **identitets**utvecklingen. De har blivit säkrare på sina kunskaper om sig själva och därför kunnat prata inför grupp, ta plats och sökt kamrater utanför den lilla gruppen.

När vi undervisat i skogen och i närmiljön har de fått prova på att hitta tillbaka till vår utgångspunkt. Vi tycker att det är viktigt att de är närvarande under promenaderna och är delaktiga/uppmärksamma på omgivningen (**rumsuppfattning**).

Var är vi? vad gör vi? Vart ska vi? Undervisningen börjar när vi lämnar gården och vi genomför den tillsammans.

Utforskare 2

Under början av höstterminen låg fokuset på att arbeta ihop gruppen, lära känna varandra och bli trygga i den nya konstellationen. Gruppkonstellationen ändrades ganska mycket från i våras då vi fick tre nya barn och tre av våra gamla Utforskarkompisar blev Äventyrare. För att skapa en fin gruppkänsla arbetade vi mycket med gemensamma lekar som "Katten är lat" och "Goddag, goddag". Vi övade också mycket på att lyssna på varandra och våga prata inför den lilla gruppen med hjälp av en "Magisk sten". Den som håller i stenen är den som får prata medan de andra är tysta och lyssnar. I dessa lekar och övningar tränar vi mycket på vår **sociala kompetens** men vi arbetar även **identitetsstärkande**, att våga stå för vad man tycker. Vi har också tittat oss i spegeln och ritat självporträtt, Hur ser jag ut? Vem är jag? Vad tycker jag om att göra/inte göra?

Tillsammans med Äventyrarna arbetade vi, under senare delen av hösten, vidare med dessa färdigheter med fokus på sinnet hörsel. Genom olika hörselaktiviteter och övningar fick barnen träna sin **sociala kompetens** och sitt **identitetsskapande**. Vi gjorde bland annat tysta stigar där barnen gick tysta till olika platser och lyssnade efter ljud nära och långt bort, vi lekte "Kurragömma" där den som gömde sig fick plinga i en klocka, vi lekte "Blindbock" där den blinda skulle hitta sin kompis som spelade på ett instrument och vi körde memory med burkar som lät olika när man skakade på dem.

På onsdagar hade vi under hösten fokus på **språk och kommunikation** genom högläsning av kapitelböcker. Vi började att läsa "Lassemajas detektivbyrå - Diamanttjuven". Efter varje kapitel gick vi tillbaka och barnen utmanades med frågor kring det vi just läst. När vi läst ut boken fick barnen göra en varsin bokrecension. Boken var lite spännande och fokuset låg på att barnen skulle få lära sig nya ord, öva läsförståelse, och uppleva läsglädje!

Under vintern fortsatte vi, efter barnens önskemål, att läsa vidare om Lassmajas detektivbyrå och läste "Mumiemysteriet". Denna gång blev det livliga diskussioner kring vem som var tjuven och hur tjuven hade gått tillväga för att stjäla tavlorna! Barnen fick också skapa sina egna bokmärken. Under våren läste vi vidare i samma serie och läste den lite klurigare "Silvermysteriet". Det märktes att barnen nu hade kommit in ordentligt i lyssnandet och kom med många teorier. Vi fick pausa läsningen många gånger för att fundera kring vad nya ledtrådar kunde betyda.

Under höstterminen hade vi några härliga dagar nere vid Mälaren där vi inledde med att lära oss om säkerhet vid vattnet. Vi testade lägga en apelsin med och utan skal (där skalet fick representera våra orange flytvästar) i en hink. Vad hände? Apelsinen med flytväst på flöt medan den utan, sjönk. Barnen ville prova andra sakers flytförmåga. Vi plockade på oss olika naturmaterial och sedan stod barnen länge på bryggan och testade "Wow, den flyter!" "Kolla på den här, den åker ner till botten!"

Vid ett tillfälle byggde vi en barkbåt som snabbt seglade över till bryggan mitt emot. Vi följde efter båten och lyckades fiska upp den! Spännande tyckte barnen! Vi släppte båten längre ut och barnen och vi gick långs Allmänna badet tills det tog slut och det märktes tydligt att barnen gillade att följa båten. Tillbaka på Riddersborg reflekterade vi med hjälp av bilder kring våra dagar nere vid Mälaren och barnen bestämde att de ville bygga egna barkbåtar att sjösätta. Båtarna byggdes nere på stranden i naturmaterial som barnen hittade där. Barnen fick döpa och sedan sjösätta båtarna. Många hade också gjort en liten sten eller ekollonfigur som fick segla med på båten. Stunderna nere vid Mälaren blev till ett spännande äventyr där vi lärde oss om sjövätt och densitet (**naturvetenskap**) med barnens nyfikenhet och intresse som drivande faktor.

Under höst och vintersäsongen fortsatte vi att gå ner och uppleva vid Mälaren. Vi kollade vattentemperaturen, pratade om djuren runt Mälaren på vintern och sen när isen kom lärde vi oss lite om isvätt. Under våren fortsatte vi att gå ner till Mälaren för att mäta vattentemperatur. Vi förde in siffrorna i ett diagram och följde hur vattnet blev varmare och varmare (**matematik**). I början på sommaren kollade vi också om det var någon skillnad på yt- och botten temperatur vilket barnen visste att det varit under vintern. Det visade sig att det var det men att det tvärtemot på vintern var kallare vid botten och varmare vid ytan på sommaren.

När det blev varmare i vattnet blev vi också nyfikna på att se om vi kunde hitta liv i vattnet och vi håvade vid några tillfällen både i Mälaren och i träsket. I Mälaren hittade vi mygglarver i vattnet och fick se fiskstim och en gräsandshona med sina 12 ungar. När vi håvade i träsket hittade vi massa olika djur i vattnet! Med hjälp av insekts böcker kunde vi identifiera bland annat trollsländelarv, sötvattengräsugga och en större vattensalamander!

Vad får vi och vad får vi inte göra i skogen? I början av höstterminen pratade vi om **allemansrätten**, vi lärde oss de saker man inte får göra i naturen men fick också förståelse för hur otroligt mycket vi får göra i naturen. Något av det man får göra är att plocka bär och svamp. Tillsammans med Äventyrarna gav vi oss iväg på svampexpedition. Vi tittade på svamparnas olika form, färg och storlekar. Undersökte dess konsistens och lukt. Vi letade i svampböckerna och försökte se vad vi har hittat för svamp. Vi lärde oss om svamparnas viktiga arbetsområden i skogen och fick smaka på stekta kantareller och champinjoner på en smörgås! "Jag älskar skogens guld".

Att plocka blåbär var något som Utforskare 2 verkligen gillade! Vid de tillfällena vi plockade var barnen helt uppslukade av plockandet och de höll på länge länge, vissa åt medan de plockade, andra plockade kåsan full och åt sedan allt i ett nafs. Vi tittade på varandra blållila tungor och plockade och åt mer för att tungan skulle bli än mer färggrann. Mitt som vi satt också plockade kom en björn (Annika) lufsande och barnen bjöd björnen på blåbär från sina kåsor. Linda kom och skrek och björnen sprang iväg. Hur ska man egentligen göra när man möter en björn? Lite senare under terminen läste vi en bok som beskriver hur man ska gå tillväga om man möter en björn. Tvärtemot vad vi gör när vi leker "Björnen sover" visar det sig! Man ska absolut inte springa, skrika och vända ryggen till björnen. Vi testade att göra om "Björnen sover" och när björnen vaknade backade vi sakta undan, småpratade och lämnar bär till den, när björnen reser sig upp lägger vi oss ner och spelar döda. (**Naturvetenskap**)

Under vintern lade vi stort fokus på **grovmotorik och teknik** dels i skridskoskolan som Utforskare 2 var med på varannan vecka men också med längdskidåkning och i pulkabacken.

Eldskola hade vi tillsammans med Äventyrarna vid några tillfällen innan sportlovet. Vi pratade mycket om säkerhet, om hur man tänder och släcker en eld, vad elden behöver för att kunna brinna och vad man använt elden till historiskt. Barnen var sugna på att få prova att tända eld själva och under ett senare tillfälle fick de därför prova att tända eld på en varsin tidningssida med tändstål, tändstickor och tändare. De fick en och en komma fram och uppleva den kemiska processen på nära håll, se det starka ljuset och känna värmen och se hur bokstäverna bit för bit försvann och omvandlades till rök och aska.

(**Naturvetenskap och teknik**)

Senare under våren använde vi elden för att göra kolkritor med som barnen fick använda i skapandet med naturen där vi ritade med kolkritor, maskrosor och andra växter.

Det har varit ett stort intresse för bokstäver i gruppen som ofta visart sig vid ritstationen på gården. Under hösten fick de skriva sin första bokstav och sedan söka efter en bild på Ipaden av något som började på deras bokstav. Under våren har vi gått på bokstavspromenader där barnen skulle dra en bokstav ur en påse och sedan hitta något som började på den bokstaven eller hitta den bokstaven på en skylt eller liknande. Under en bokstavspromenad samarbetade vi. Ett barn i taget fick dra en bokstav och sen letade vi tillsammans efter något långs vägen som började på den bokstaven. Barnen har också utmanats att

skriva hela sitt namn, men också att skriva ner något som de ser runt omkring på platsen exempelvis träd, blomma, flygplan. Det var otroligt kul att se hur stolta barnen var över vad de skrivit och se hur de kämpade med bokstäver de aldrig skrivit förr! **(Språk)**

Under våren startade Utforskare 1 och 2 upp ett arbete kring trädet Ek. I början av projektet använde vi ekens väldiga storlek till att lära oss om mätning tillsammans med Maja Meter och Dennis Decimeter. Vi mätte ekens höjd och omkrets. Vi mätte hur långa vi var, sorterade oss i längdordning och letade pinnar som var lika långa som Dennis och Maja. **(Matematik)**.

Barnen fick också skapa sin egna Dennis Decimeter av en pinne de mätt ut. Dennisarna fick sedan följa med hem tillsammans med uppdraget att hitta något som var en decimeter långt. **(Kreativitet och fantasi)**. Begreppen meter, decimeter och mäta satte sig hos barnen under arbetets gång och begreppen kunde sedan användas i många andra sammanhang som exempelvis när vi pratade om isens tjocklek eller hur långt man får springa från oss pedagoger.

Vi arbetade vidare med eken men nu med fokus på ekens knoppar och på djurlivet som finns i och runt eken. Vi tittade på ekens knoppar med lupp och förstoringsglas och jämförde dem med andra trädsknoppar. Vi använde också lupporna för att titta närmare på eken och se om vi kunde hitta spår av djur eller insekter där. **(Naturkunskap och teknik)**.

Vi pysslade också en del i projektet och barnen fick till en början skapa sin egen Eka Papiljott (ekknopp). Vi såg hur barnen kämpade med att klippa med sax och utmanade dem därför vidare i den tekniken när vi skapade fler knoppkompisar av toarullar, men också när vi skapade en stor ek tillsammans där barnen fick klippa löv i småbitar för att skapa ekens krona. Till eken fick barnens sedan rita dess invånare. De tittade på bilder av olika djur och valde ut några som de ville rita. Vilka fina djur de skapade. Det var härligt att se hur barnen tittade på bilderna och fick med alla detaljer!

I slutet av ekprojektet gjorde vi en heldagsutflykt till Ekebyhovseken på Ekerö. En enorm ek som är 500 år gammal! Vi fascinerades av ekens otroliga storlek och funderade på hur det såg ut i Sverige för 500 år sedan när Gustav Vasa var kung! Ekebyhovseken hade flera spännande ingångar, stora och små, och vi funderade över vilka djur som levde i och runt den. Resan till och från Ekebyhovseken var ett äventyr i sig där vi fick åka både buss och tunnelbana, se Kungens slott, uppleva en broöppning, se en skidbacke med snö mitt i sommaren och åka genom en mörk tunnel. Barnen var otroligt duktiga och det var ett häftigt äventyr!

Under våren arbetade Utforskare 1 och 2 också med rep. Vi började med att lära oss hur man kan använda repet för att ta sig upp och ner för branter. Det var en lite klurig teknik men snart hade barnen lärt sig och vi kunde efter barnens önskan gå vidare till en jättebrant backe!

Vi arbetade vidare med repet senare, men då med fokus på problemlösning och logiskt tänkande. Vi skapade repbanor där barnen skulle dra en ögla längs repet genom en bana där det fanns kluriga hinder som barnen behövde lösa. **(Matematik)**

Från mars till juni arbetade Utforskare 1 och 2 med vårens blommor och de viktiga pollinatörerna. Arbetet kom ur hur vi under hösten sett ett stort intresse hos barnen att plocka blommor. Barnen tyckte blommorna var vackra och ville plocka massor och sätta i vas.

Tidigt i mars kom årets första blomma Vintergäcken upp ur jorden och många barn upptäckte snart dem överallt på våra promenader till skogen. Vi pratade med barnen om hur viktiga blommorna är för våra humlor och bin och att vi därför inte skulle plocka dem. Istället skulle barnen få plocka en var som vi sedan la i vår växtpress. När Vintergäcken blommar över var det istället Scillan som stod i blom och vi gick på utflykt och hittade hela hav av blå Scillor! Vi pressade en Scilla var och kikade hur våra Vintergäckar såg ut, så fina! Efter Scillan plockade vi och pressade en Vitsippa, en Gökärt och tillsist en Midsommarblomster. När alla växer var pressade fick barnen göra en varsin blomstertavla av sina blommor. En liten bukett som inte kommer vissna i första taget! Vi kollade också på en film om pollinatörernas viktiga arbete i naturen och hur viktiga de är för oss människor!

Vi har nått våra mål där vi haft stor fokus på att stärka självkänslan och den sociala kompetensen. Med hjälp av vår naturpedagogik har vi kunnat möta barnens nyfikenhet och vilja att lära mer om det vi har i vår närhet.

Äventyrarna

Under den första delen av terminen så har Äventyrarna sin planerade verksamhet till stor del tillsammans med Utforskar gruppen.

När vi kliver in i vårt Gröna Rum i Riddersvik så får barnen i uppdrag att leta svamp! Några springer iväg fort medans andra strosar fram. - Titta, ropar någon, svampar!

Hela gruppen samlas runt svamparna. Då plötsligt ser alla fler svampar. Titta där och här också, ropar barnen till varandra. Vi sätter oss på huk, tittar och känner, det finns verkligen många olika svampar. Barnen blir nyfikna och vill veta mera! Undervisningen har börjat...

Allemansrätten lär barnen om svampen. Vilka vi kan äta och inte äta. Att djuren bor i och äter svampen och om vilka viktiga uppgifter den har i naturen! Barnen vill veta vad svampen heter, så vi tittar och letar i olika faktaböcker. Vi erbjuder luppår och lilla kniven för att dela och undersöka närmare. På Riddersborg ritar barnen av svampen, färglägger, klipper ut och klistrar fast. Sen är det dags att smaka på kantarellen. Vi tillagar svampen på gasolköket och serverar den på en liten smörgås. Att sitta i skogen och smaka på "skogen guld" blir en härlig sinnesupplevelse för alla.

Naturkunskap

Det är väldigt rofyllt att plocka bär. I "Stora skogen" växer det mycket blåbär. Barnen rör sig i olika grupper, vissa samarbetar och vissa mumsar i sig för fullt vartefter de plockar. När alla är nöjda börjar skapandet. Med penslar ner i blåbärs kåsan så skapar barnen många fina blålila teckningar och det bästa är ju att de kan äta upp "färgen" när de är klara!

I Sagopåsen så finns berättelsen om Mors Lilla Olle. Vi använder oss av rekvisitan när vi berättar den. Den berör olika känslor som vi samtalar runt, ensamhet, rädsla och glädje. Äventyrarna turas sen om att berätta sagan för varandra på sitt egna sätt flera gånger. **Språk och kommunikation**

I våra skogar och närområden så har barnen sina olika uterum där de leker och fantiserar tillsammans. Vi har alltid planerade lärostunder men det finns även utrymme för fri lek. Skogen erbjuder även stora och små **motoriska utmaningar** under våra olika årstider.

Varje onsdag så leker vi organiserade lekar, alla barn tillsammans. Vi leker lekar som barnen känner igen. Trygga stärkande lekar, där de får träna på socialt samspel och att hitta lekglädjen. Vi har även delat in barnen i mindre grupper, där vi mer kan stärka barnens individuella behov i aktiviteten. Under våren så introducerar vi några nya lekar, nya regler och andra syften, med fokus **samarbete och identitet**.

Äventyrarna går kontinuerligt ner till Mälaren. Under hösten har vi undervisat om vattnets kretslopp. Vi använder oss av Lilla Våt som är en bildsaga som beskriver vattnets kretslopp tydligt. Nu måste vi experimentera för att förtydliga händelsen ännu mer. Vi kokar vatten, stänger locket - ser sen vattendroppar på locket och ångan sakta stiga mot luften, wow!

Nästa gång åker Lilla Våt på en ny resa! Från Mälaren och sen ner i rören till reningsverket! Även här experimenterar vi för att förtydliga förloppet och genom att leka och lära, vara delaktiga, så befäster sig kunskaperna lättare hos Äventyrarna.

Vi reflekterar mycket innan vi fortsätter med nästa aktivitet. Vad gjorde vi? Vad hände? Varför? Vad kom Du ihåg? Vi tittar på bilder, tittar i Ipaden och ritar. **Naturpedagogik**

Utforskarna och Äventyrarna har arbetat tillsammans med olika hörselövningar, inom **identitet och social kompetens**. Målet är att stärka individernas självkänsla samt att arbeta ihop individerna till en grupp där vi ser, lyssnar och respekterar varandra. Vi har valt att arbeta med våra sinnen för att uppnå våra mål.

De har fått möta "Hubbe", som är en kompis som man kan vara vid och bara lyssna. Barnen möter Hubbe, stannar och lyssnar och kommer sen tillbaka till gruppen och berättar vad de hört.

I JA - leken, är det ett barn som bestämmer vad vi alla ska göra för rörelse och följa John, är fler övningar som vi gjort med barnen. Sen tog vi bort synen i hörselövningen, lyssna efter ljud som du inte ser och det blev en ny utmaning!

När man blir Äventyrare så får man gå i knivskola och det är väldigt spännande! Vi har viktiga regler som alla måste följa för att få använda kniven. Vi gör nyponsoppa och äventyrarna delar och rensar nypon. Barnen känner att detta är viktigt och stort och känner stort ansvar för kniven. Under läsåret så använder vi kniven i planerade aktiviteter som tälja pinnar, skapa pennor m.m. Men de kan även själva sitta och tälja

på en pinne under sin skogsdag. När vi på våren är nere vid Mälaren så täljer alla varsin barkbåt som vi sen sjösätter och ser glida fram på sjön! **Finmotorik**

Innan vi börjar jobba med Hitta Vilse så läser vi en bok om en Riddare som går vilse. Vi läser den som kapitelbok för att skapa lite nyfikenhet och spänning och att Äventyrarna ska få funderingar på fortsättningen. Vi börjar även samtala om känslan att vara vilse!

Vi lyssnar på Hitta Vilse sagan och tittar i arbetshäftet som tillhör och äventyrarna blir väldigt nyfikna på att börja! I skogen lär vi oss allt som Vilse kan! Inte springa omkring som en yr höna, krama ett träd, visa vart du är m.m. Vi bygger kojor, gör stopptecken, leker kurragömma och hittar varandra. Inne på Riddersborg så jobbar vi i boken med bokstäver, siffror och klurigheter som utmanar barnen positivt. Sen vilar Vilse arbetet lite till våren. **Språk och kommunikation**

När vi besöker Mälaren i november så börjar vi se förändringen. Vi tittar i en bok och läser om vad som händer i sjön med djurlivet och växterna, när sen isen lägger sig. Barnen tar bilder med Ipaden av olika valda naturbilder. De blir så fina! Vi skapar ett diagram där vi vid flera tillfällen går ner och tempar vattnet och fyller i temperaturerna vartefter. När vi sen är nere vid Mälaren en vårdag och vattnet är 17°! Nu måste vi skapa en längre termometer. **Naturvetenskap/ matematik**

Vi utnyttjar det vackra vintervädret till max med många olika vinteraktiviteter. Skridskoskolan pågår för fullt en dag i veckan. I Brunnsparken så åker vi pulka och madrass och har även skidskola för Äventyrarna. Vi bygger och skapar med snön, målar och experimenterar. Vinterskogen är fantastisk och ger oss fler **grov motoriska utmaningar**.

Vi går ner till Mälaren med flytvästar, isborr, isdubbar och termometer. Vi borrar ett hål, mäter tjockleken och temperaturen. Vattnet känns kallt när barnen stoppar ner handen i hålet! Barnen får prova våra isdubbar och drar sig fram över isen. Vi undervisar om säkerheten nu, som vi också gör inför sommaren vid vattnet.

En solig fin vinterdag så snör alla Äventyrare på sig sina skridskor och åker fram på den isen.

I januari så träffar vi vår känslokompis Rädd. Rädd är en docka som deltar på samlingarna och hjälper och stärker oss i att lära känna våra känslor. Hur ser du ut när du är rädd? Vad är du rädd för? Vad kan vi göra för dig... Vi använder oss av sagor och sånger, samtalar och lyssnar på varandra! Vad händer i kroppen? Vågar vi beskriva vår känsla? Vi använder en spegel, en magisk sten och en mikrofon i processen. Under vårterminen så har vi också träffat känslorna Arg, Glad och Ledsen.

Identitet och jagutveckling.

I vårt Grön Flagg arbete inom Globalt Samarbete så har vi berört olika naturresurser som vattenkraft och vindkraft. Hur kan vi visa detta tydligt för barnen? Barkes bli skall röra sig framåt med hjälp av vattenkraft! Äventyrarna tillsammans med Utforskarna är väldigt drivande i sina funderingar, de lyssnar och hjälper varandra. Med kloka problemlösningar och hypotesövningar så fungerar det tillslut! När vi sen berör vindkraften så är barnen nu drivande i projektet av få Barkes bil att röra sig framåt med hjälp av vindkraft! **Teknik**

Under tre tillfällen så har Äventyrarna och Utforskarna haft eldskola. Vi undervisar om respekten för elden, magin, eldens olika användningsområden och det viktigaste säkerheten. Äventyrarna växer av att få ansvaret att vara delaktiga i aktiviteten. Vi lagar vår mat vid elden, värmer oss på vintern och skapar - kolkritor, fågelmat m.m

Under en promenad i skogen på våren så ser vi att det verkar bo bävrar nere vid vattnet! Vi ser det på träden och blir nyfikna. Vi vet inte så mycket om bävern så vi går till biblioteket och lånar böcker. Vad vill vi veta? Under några veckor så jobbar vi intensivt nere i Bäverbyn, som vi kallar platsen. Vi skapar en bäver i naturliga mått av naturmaterial, vi mäter och räknar. Vi undersöker bäverns bo! Oj, vad de är duktiga på bygge och konstruktion! Vi har även lånat fina sagoböcker om bävern och får under de stunderna mer kunskap. **Naturkunskap**

Våren blev kall och vi väntar länge på att knopparna skall vakna! Alla Äventyrarna har valt varsitt träd som de skall undersöka knoppen på lite närmare. De tar bilder på sitt träd och på knoppen som tillslut kommer. Barnen är väldigt glada i sina och varandras knoppar och vi känner igen dem när vi ser dem i skogen. Äventyrarna beskriver sin knopp för varandra i detalj. De tittar noggrant, känner och berättar. Kompisarna

lyssnar och ställer frågor. Ganska fort blir den lilla knoppen ett löv så Äventyrarna skapar sin knapp av toarullar som de stolta tar med sig hem.

Vid Bäverbyn ser vi träsket, så dit går vi med flytvästar, håvar, lappar och böcker en varm vårdag. Det här är spännande. Vi hittar grodyngel som alla tittar lite närmare på i luppen. En dag så tar vi bussen och åker till träsket tillsammans med Utforskarna. Hur spännande låter inte det? Där håvar och lappar vi en heldag och hittar många olika insekter. Barnen har lärt sig att titta på bilder och i böckerna om de olika insekterna. Äventyrarna är vetgiriga och vill veta vad de hittar.

Att jobba med Hitta Vilse har varit en höjdpunkt hos Äventyrarna. Det har blivit ett bra skolförberedande arbete för dem. De har fått extra övningsblanketter med det som de vill öva lite mer på. De är intresserade och nyfikna. De har visat ett stort intresse för bokstäver och blivit utmanade i olika aktiviteter. De är så redo att börja skolan och lära sig mera!

Som avslutning så planerar vi en fiskemorgon nere vid Mälaren. Med frukost på bryggan och en heldag tillsammans på vårt sista äventyr.

Vi har nått våra mål vi satt upp, vi ser idag äventyrare som är redo för skolan, med stärkt självkänsla och identitet. Genom skolförberedande undervisning, stark grupptillhörighet samt dagliga utmaningar i naturens undervisningsrum.

Skridskoskola

Fyra stycken äventyrare och nio stycken Utforskare har haft skridskoskola med start v.45 och sedan avslutning den 19 februari. Alla Äventyrarna har åkt varje vecka medans Utforskarna har delats upp i två grupper som åkt varannan gång.

Vi åker bussen mot Grimsta ishall och promenerar över en stor äng innan vi kommer fram.

I ishallen så äter vi en smörgås medans vi sätter på oss vår utrustning. Barnen ansvarar, med vår hjälp, för sin egen utrustning. För säkerheten så lär vi ut om de viktiga reglerna som vi måste hålla när vi kliver på isen - hjälmar och tjocka vantar på, inte knuffas, hålla avstånd och inte hacka i isen.

Att hitta "åkglädjen" är vårt största mål med undervisningen. Vi tränar på att hitta vår egen balans, ramla och sen lära sig tekniken för hur man reser sig upp igen. Vi gör hinderbanor med olika utmaningar, lär oss bromsa genom att leka- kör mot grönt eller stoppa för rött!

Vi åker som köttbullar och svänger som flygplan m.m. Barnen har åkt mycket fri åkning där de intensivt tränar sig själva och vi kan se glädjen hos dem när de känner att de klarar mera och utvecklas. Hela gruppen har även upplevt att åka skridskor en solig dag i februari ner på en frusen Målare! Vilken härlig upplevelse för alla!

Skidskola

För de äldsta barnen på förskolan, utforskare och Äventyrare har vi haft skidskola. Snön kom tidigt och vi önskade skidor av de barn som hade hemma samt att vi har en del låneskidor på förskolan.

Vi åker i parken nedanför förskolan samt på den stora fotbollsplanen. Vi spårar och åker runt, lär barnen att ha balans, ramla och resa sig samt att åka i backen.

Många av barnen väljer att åka i backen. Vi lär dem tekniken så att de kan stå hela vägen ner. En av oss pedagoger har alltid skidor på sig för att spåra, och undervisa.

Men sånger och lek blir barnen säkra på skidorna och vi kan se att många av barnen har erfarenhet av skidåkning hemifrån.

Vi arrangerar ett Vasalopp i slutet av vintern, alla förskolans barn deltar. Skidor lånas ut så att alla som vill får åka det historiska loppet.

När vi planerar "Veda och Barke loppet" tillsammans med Dungen och Gläntan är det tö och blöt snö... Vi gör i ordning loppet och tar ett springlopp tillsammans. Varm dricka och medaljer till alla barn!!